

NOTAT

OPPDRAAG	Rammeavtale om konsulenttenester for kartlegging av areal til akvakultur	DOKUMENTKODE	10204317-PLAN-NOT-002
EMNE	KU, kommuneplan, naturmangfaldslova	TILGJENGE	Open
OPPDRAAGSGJEVAR	Meland kommune	OPPDRAAGSLEIAR	Svein Andersland
KONTAKTPERSON	Kristin Nåmdal	SAKSHANDSAMAR	Bernhard Endseth Nerland
KOPI		ANSVARLEG EINING	10233052 Samferdsel og Infrastruktur Vest - Stord

1 Innleiing

I samband med akvakulturanalyse Multiconsult har utført for Meland kommune er det verte tilrådd fire areal for høvesvis akvakultur og/eller kombinert føremål i sjø. Tilrådingane er gjort med utgangspunkt i KU på eit overordna nivå.

Meland har bedt om ei vurdering av samla belastning på fjordsystema som følge av tilrådingane.

Multiconsult legg til grunn ei vurdering etter naturmangfaldslova §§ 8-12.

2 Kunnskapsgrunnlaget (§ 8)

Kunnskapsgrunnlaget skal i følge Naturmangfaldlova (nml) stå i rimeleg forhold til plantiltaket sin karakter og risiko for skade på naturmangfaldet. Kunnskapsgrunnlaget byggjer i denne samanheng på eksisterande registreringar og overordna status i dei forskjellige områda. Dei nasjonale databasane Naturbase, Artskart, Miljøstatus, Lakseregisteret, Vann-nett og Barentswatch (fiskehelse) har vore nytta. I tillegg har det vore nytta Havforskningsinstituttet (HI) sine årlege risikovurderingar knytt til akvakultur, samt nasjonale overvakingsprogram for lakselus. Meland kommune sine eigne forvaltningsplanar for vassdrag samt kartlegging av sjøaurevassdrag i kommunen er òg teke med i kunnskapsgrunnlaget. Ev. andre kjelder vert referert til fortløpande. Kunnskapsgrunnlaget vert vurdert å vera tilfredsstillande med omsyn til plannivå og planføremåla sine omfang.

3 Føre-var-prinsippet (§ 9)

I følge nml § 9 skal ikkje mangel på kunnskap verte brukt som grunngeving for å utsetje eller unnlata å treffe forvaltingstiltak. Føre-var-prinsippet skal nyttast når ein ikkje har tilstrekkeleg kunnskap til å vite kva verknadar eit tiltak kan ha for naturmiljøet.

Då kunnskapsgrunnlaget vert vurdert som tilfredsstillande så er det med bakgrunn i dette ikkje grunn til å utsetje eller unnlata å treffe forvaltingstiltak. Føre-var-prinsippet vert med dette tillagt lite vekt.

00	10.09.2019	Notat nml §§ 8-12	bern		
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

4 Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10)

Jf. nml § 10 skal ein påverknad på eit økosystem vurderast ut frå den samla belastninga økosystemet har eller får som følgje av påverknaden/tiltaket. For å vurdere tiltaket sin konsekvens på naturmiljøet skal samvirke mellom ulike påverknadar og tiltaket sin kumulative karakter sett i forhold til andre gjennomførte og planlagde tiltak verte vurdert.

Når det kjem til dei tilrådde innspela så vert det opna for å utvide eit eksisterande AK-område (areal nr. 3), dela eit større kombinertformål/fleirbruksareal opp i to mindre (areal nr. 7), eit nytt AK-område (areal nr. 2), og to nye område for AK tiltenkt tareoppdrett (areal nr. 6).

Areal nr. 3 er som nemnt eit eksisterande AK-område som vert utvida for å få plass til ein gunstig utforming av eit anlegg utan at det førar til store negative konsekvensar for lokalmiljøet og andre viktige registreringar. Areal nr. 7 delar eit større fleirbruksområde i to for å unngå at det kan verte etablert akvakultur i den sentrale delen av området. Ein sikrar potensielt å kunne etablere to anlegg (eitt i kvart sitt område). Grunna storleiken på areala samt moglegheit for fleksibilitet i plassering av ev. anlegg vert område ikkje lagt inn som reine AK-område. Der det ikkje vert AK skal resten av areala nyttast til ferdsle og rekreasjon. Areal nr. 2 vert eit nytt AK-område som i dag er eit fleirbruksområde med ein akvakulturlokalitet (som vert vidareført). Sett bort frå endra arealføremål vert det venta lite endring i bidrag/påverknad frå dette området. Areal nr. 6 er i dag eit større fleirbruksområde/kombinertføremål. Arealet er langt, men smalt, så det vert ugunstig med konvensjonell akvakultur i desse areala. Det vert difor opna for etablering av tareoppdrett. Tareoppdratt vil òg vera positivt for den økologiske tilstanden i fjordsystemet.

Isolert sett vil etablering av oppdrettsanlegg med påfølgjande utslepp av organiske partiklar og næringssalt påverke sjøbotnen og vanleg førekommande artar under anlegget negativt. Bademidlar og fôrbasert lusebehandling vil kunne ha negativ påverknad på nærområdet. Krava knytt til oppdrettlokalitetar er i dag strengare, og teknologien innanfor akvakultur har utvikla seg mykje dei siste åra. Dette er faktorar som ein må ta med seg i vurdering av nye lokalitetar og påverknadane frå desse.

Overvaking av lokalitetstilstandane (MOM-B) for konvensjonelle akvakulturanlegg i 2018 avdekkja at over 90 % av lokalitetane har tilstanden «God» eller betre. 7 % av lokalitetane hadde «Dårleg» tilstand, medan berre 1,5 % av lokalitetane hadde tilstand «Meget dårleg» (Fiskeridirektoratet).

Samla belastning på fjordsystema vil kunne auke, men det er òg sannsyn for at ein ikkje vil merke noko nemneverdig forskjell grunna utviklinga i bransjen, samt miljøfokus. Tilhøva kan til og med forbetra seg. Etablering av tareproduksjon vert sett på som eit særst positivt tiltak for Meland kommune, og vil kunne ha positive ringverkandar på økologisk tilstand i dei aktuelle områda.

5 Kostnadane med miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11)

Tiltakshavarane er klar over at kostnadane ved å hindre eller avgrense skade på naturmangfaldet som følgje av dei aktuelle tiltaka, skal dekkast av dei. Kostnadane inneber alle kostnadar knytt til førebyggjande eller restaurerande tiltak, irekna kostnadar for framskaffing av kunnskap.

6 Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12)

For å unngå eller avgrense skade på naturmangfald skal miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar, samt lokalisering av tiltak, verte vurdert. Generelt sett burde tiltak verte utført på ein mest mogleg skånsam måte, og ulike løysingar må verte vurdert med omsyn til m.a. naturmangfald.